

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **S.G.** skazanego z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., art. 190 § 1 k.k. i art. 11 § 3 k.k. i innych
po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 20 grudnia 2023 r. sygn. akt II AKa 265/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z 25 lipca 2023 r. sygn. akt II K 43/22,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu – adw. A. B., Kancelaria Adwokacka w P., kwotę 1 476,00 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego;
3. zwolnić skazanego od kosztów postępowania kasacyjnego.

[J.I.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z 25 lipca 2023 r. sygn. II K 43/22 uznał S.G. za winnego popełnienia następujących przestępstw:

1. z art. 193 k.k. w zw. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku);

2. z art. 193 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. i art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku);
3. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 5 wyroku);
4. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 7 wyroku);
5. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności (pkt 8 wyroku);
6. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt 10 wyroku).

Ponadto, na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. sąd I instancji orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności (pkt 11 wyroku).

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 20 grudnia 2023 r. sygn. akt II AKa 265/23, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, dokonał zmiany opisu i kwalifikacji prawnej czynu opisanego w pkt 8 wyroku sądu I instancji, uznając, iż stanowił on przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. w zw. art. 64 § 1 k.k., za które wymierzył oskarżonemu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 ppkt a)), oraz w miejsce orzeczonej w pkt 11 wyroku sądu I instancji kary łącznej wymierzył oskarżonemu karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. (pkt 1 ppkt b)), a nadto zmienił rozstrzygnięcie w zakresie kosztów (pkt 1 ppkt c). W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt 2 wyroku).

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego, podnosząc w niej zarzuty rażącej obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. i 5 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłowe odniesienie się przez Sąd Odwoławczy do zarzutów podniesionych w

apelacji i niesłuszne przyjęcie, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów oraz ustaleń faktycznych, w sytuacji gdy ocena ta była dowolna, a ustalenia błędne, w wyniku czego Sąd II instancji niesłusznie uznał, że skazany dopuścił się czynów opisanych w pkt. III i VIII aktu oskarżenia, a także swoim zachowaniem wypełnił znamiona czynu sprzeniewierzenia wobec E.K.;

2. art. 7 k.p.k. poprzez niesłuszne danie wiary zeznaniom świadków M.S. i M.G.;
3. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 192 § 2 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłowe odniesienie się przez Sąd Odwoławczy do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że sąd I instancji prawidłowo pominął dowód z dokumentu w postaci karty informacyjnej z leczenia szpitalnego, z której wynika, że świadek M.G. choruje na schizofrenię paranoidalną oraz słusznie uznał, że w sprawie brak było podstaw do przesłuchania świadka M. G. z udziałem biegłego lekarza lub psychologa.
4. błędu w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał istotny wpływ na jego treść, polegający na nieprawidłowym przyjęciu przez Sąd, że:
 1. skazany wdarł się do mieszkania M.S. wbrew jej woli, a nadto kierował wobec niej groźby karalne, trzymając w tym czasie nóż,
 2. skazany, posługując się nożem, groził M.G. pozbawieniem go życia i zdrowia, doprowadził go do stanu bezbronności, po czym dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego.

Ponadto skarżący sformułował także zarzuty rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego i kolejnych naruszeń prawa procesowego, a mianowicie:

1. art. 193 k.k., 190 § 1 k.k., art. 280 § 2 k.k. i 284 § 2 k.k. poprzez błędne uznanie, że skazany popełnił zarzucane mu czyny, tj. groził M.S. oraz naruszył jej mir domowy, dopuścił się rozboju wobec M.G. oraz sprzeniewierzenia na szkodę E.K. (pkt 5 kasacji),
2. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. które to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez nieprawidłowe odniesienie się

- przez Sąd Odwoławczy do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zeznań świadków M.S. i M.G. oraz następnie na ich podstawie ustaleń faktycznych w sprawie,
3. art. 284 k.k. które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez błędne uznanie, że zachowanie skazanego wyczerpuje znamiona przestępstwa stypizowanego w § 2 ww. przepisu,
 4. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 406 k.p.k. poprzez błędne uznanie, że naruszenie przez sąd I instancji przepisu art. 406 k.p.k. poprzez nieudzielenie oskarżonemu ostatniego słowa, nie wiązało się z naruszeniem gwarancji procesowych skazanego w takim stopniu, by miało to wpływ na treść rozstrzygnięcia;
 5. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 202 k.p.k. i 410 k.p.k. które to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez nieprawidłowe odniesienie się przez sąd odwoławczy do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 202 k.p.k. i 410 k.p.k., a dopuszczona opinia biegłych psychiatrów i psychologa była prawidłowym i miarodajnym dowodem w sprawie;
 6. art. 624 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez niesłuszne niezwolnienie skazanego od ponoszenia kosztów postępowania w całości,
 7. art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 39 pkt 2b k.k., art. 41a k.k. oraz art. 43 k.k., które to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez nieprawidłowe odniesienie się przez Sąd Odwoławczy do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że Sąd I instancji prawidłowo orzekł wobec skazanego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej M.K. na odległość mniejszą niż 50 m oraz zakazu kontaktowania się z nią w jakikolwiek sposób na okres 3 lat;
 8. art. 433 § 2 k.p.k. które to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez nieprawidłowe odniesienie się do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że środek karny orzeczoney wobec skazanego przez Sąd w postaci zakazu zbliżania się i kontaktowania z M.K. nie jest rażąco niewspółmierny.

W wywiedzionej kasacji obrońca podniósł także zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec skazanego kary łącznej (pkt 13 kasacji) oraz rażącej obrazy przepisów postępowania zawartych w art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłowe odniesienie się do zarzutów podniesionych w apelacji i niesłuszne przyjęcie, że kara wymierzona skazanemu przez sąd I instancji nie jest rażąco niewspółmierna (pkt 14 kasacji). W kasacji zawarł także wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione w kasacji obrońcy skazanego zarzuty okazały się oczywiście bezzasadne, co skutkowało rozpoznaniem i oddaleniem tej kasacji przez Sąd Najwyższy jako oczywiście bezzasadnej w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

Oczywista bezzasadność kasacji ma miejsce, gdy to już pobieżna analiza podniesionych w niej zarzutów wskazuje, że są one nietrafne i nie mogą doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu w postaci wzruszenia zaskarżonego orzeczenia [*postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 1 lipca 2021 r. sygn. akt II KK 184/21*].

W tym miejscu przypomnieć też należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych (*postanowienie SN z 24 listopada 2021 r. sygn. akt II KK 422/21*). Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ma ponawiać kontrolę odwoławczą. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy bada czy sąd odwoławczy (w realiach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny w Poznaniu), w sposób rażąco istotnie naruszył wskazane przez autora kasacji przepisy, a więc wyraźnie, niewątpliwie, jak również, gdy jego ciężar gatunkowy ma charakter poważny. O istotności danego uchybienia można mówić jedynie wtedy, gdy możliwe jest wykazanie, iż kwestionowane rozstrzygnięcie byłoby zgoła

odmienne od tego, które w sprawie zapadło (*por. wyrok SN z 30 sierpnia 2023 r. sygn. akt II KK 480/22*).

Przez wzgląd na konstrukcję kasacji, niniejsze rozważania zostaną przeprowadzone w częściach, w których nastąpi odniesienie do poszczególnych zarzutów, tj. błędu w ustaleniach faktycznych, naruszeń prawa procesowego, naruszeń prawa materialnego oraz do zarzutu niewspółmierności kary.

W odniesieniu do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych zauważyć należy, iż nie jest rolą postępowania kasacyjnego ponowne badanie prawidłowości ustaleń faktycznych, czy też rozwiewanie jakichkolwiek wątpliwości strony w zakresie oceny materiału dowodowego, gdyż to zadanie przypisane jest rozpoznającemu apelację sądowi II instancji. Dążenie do ponowienia takiej kontroli przez sąd kasacyjny jest dowodem tego, że kasacja nie spełnia ustawowych wymagań określonych w art. 519 i 523 § 1 k.p.k. (*postanowienie SN z 28 lutego 2020 r. sygn. akt III KK 526/19*). Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie ograniczenia wynikające z tych unormowań wykluczają dokonywanie w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy własnych ustaleń faktycznych i własnej oceny dowodów, ograniczając zadania sądu kasacyjnego jedynie do sprawdzenia, czy sądy orzekające w obu instancjach nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji więc i na treść wyroku (*zob. postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r. sygn. II KK 598/22 i cyt. tam orzecznictwo*). W świetle powyższych stanowisk, które to Sąd Najwyższy aprobuje zarzuty z pkt 4 kasacji jawią się jako oczywiście bezzasadne.

Przystępując do omówienia zarzutów obrazy prawa procesowego, kwestionujących prawidłowość przeprowadzonej kontroli odwoławczej, Sąd Najwyższy przypomina, iż zaistnienie obrazy art. 433 § 2 k.p.k. może nastąpić wskutek braku rozważenia wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, bądź w sytuacji, w której staną się przedmiotem rozważań sądu odwoławczego, lecz w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny (art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.). Zachowanie owej rzetelności badać jednak należy przez pryzmat argumentacji zaprezentowanej w uzasadnieniu zaskarżonego

wyroku, a nie subiektywnego odczucia niezadowolenia z treści tego orzeczenia (zob. *postanowienie SN z 24 stycznia 2024 r. sygn. akt V KK 485/23*).

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów obrazu prawa procesowego, należy zauważyć także, iż część z nich, choć nie wprost, kwestionuje sferę ustaleń faktycznych. Do tych zarzutów należą te z pkt 1-3 oraz 6 kasacji, w których obrazę art. 433 § 2 k.p.k. połączono z normami regulującymi zasady oceny dowodów (art. 7 k.p.k.) oraz ich gromadzenia i wykorzystania po ujawnieniu w toku rozprawy (art. 410 k.p.k.). Zarzuty te w swoim zasadniczym założeniu zmierzają do podważenia ustaleń faktycznych, choć w przeciwieństwie do zarzutu z pkt 4 kasacji nie bezpośrednio.

Abstrahując od ich formalnej niedopuszczalności, nie znajdują potwierdzenia w treści uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego. Odnotować bowiem należy, iż dokonując kontroli instancyjnej Sąd ten uznał niektóre z zarzutów apelacyjnych za częściowo zasadne, co znalazło odzwierciedlenie w rozważaniach na stronach od 6 do 11 formularza uzasadnienia wyroku, wyczerpująco odnosząc się w tym fragmencie do zeznań poszczególnych świadków, wyciągniętych z nich wniosków, w tym poczynionych przez sąd I instancji na ich podstawie ustaleń. Wyjaśnił przy tym precyzyjnie, dlaczego część z nich należało uznać za wiarygodne (s. 6-8 uzasadnienia wyroku), a co do których ocenę tę należało zmienić (s. 9-11 oraz 18-19 uzasadnienia wyroku), i czego konsekwencją była zmiana ustaleń faktycznych oraz ich oceny karnoprawnej, odzwierciedlonej w kwalifikacji prawnej czynu, o którym mowa w pkt 8 wyroku sądu I instancji, tj. z art. 280 § 1 k.k. na kwalifikację z art. 284 § 2 k.k. oraz sankcji karnej poprzez wymierzenie kary 8 miesięcy pozbawienia wolności w miejsce orzeczonej uprzednio kary 3 lat pozbawienia wolności.

Niemniej, nie odmawiając skarżącej prawa do własnej oceny dowodów, odmiennej od tej, której dokonały sądy obu instancji, zaznaczyć wyraźnie trzeba, że obrona nie wykazała sprzeczności w rozumowaniu sądu odwoławczego z zasadami logiki, wskazaniem wiedzy i doświadczeniem życiowym, co czyni chybnym zarzut dokonania wadliwej kontroli odwoławczej z powodu niezgodności

tej oceny z kryteriami wskazanymi w art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Jeżeli bowiem z całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski spójne, logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym - a tak też postąpił sąd II instancji w niniejszej sprawie, to jego ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać.

Sąd odwoławczy w swoich rozważaniach co prawda podzielił stanowisko obrony w zakresie naruszenia przez sąd I instancji art. 406 § 1 k.p.k., jednakowoż odmiennie od skarżącego ocenił skutek owego uchybienia, wskazując przy tym trafnie, iż to uchybienie może być konwalidowane na etapie postępowania odwoławczego przez przedstawienie w apelacji stanowiska co do oczekiwanego merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy (*wyrok SA we Wrocławiu z 27 kwietnia 2023 r. sygn. akt II AKa 66/23, LEX 3625769*). Po przywołaniu okoliczności związanych z przebiegiem postępowania przed sądem I instancji oraz postawą oskarżonego i jego obrońcy sąd *ad quem* nie dostrzegł naruszenia gwarancji procesowych w takim stopniu, aby miało to wpływ na treść rozstrzygnięcia (s. 4-5 formularza uzasadnienia wyroku). Wywody sądu odwoławczego również i w tym zakresie ocenić należy jako czyniące zadość standardom prowadzenia kontroli instancyjnej.

Stanowisko sądu II instancji w kontekście zarzutu obrazy art. 202 k.p.k. podniesionego w apelacji również ocenić należy jako kompletne i zasługujące na aprobatę. Sąd odwoławczy trafnie bowiem zauważył i wskazał, iż wydanie decyzji procesowej następuje na wniosek psychiatrów, nie zaś z urzędu czy na żądanie strony. Tym samym to stanowisko biegłych w zakresie potrzeby udziału w wydaniu opinii biegłego psychologa było miarodajne, a formalna decyzja sądu, wydana w formie postanowienia nie zmieniłaby w żaden sposób meritum zagadnienia, tj. faktu, że powołani w niniejszej sprawie biegli psychiatrzy, działając w zakresie swoich kompetencji i wiedzy specjalnej, dostrzegli potrzebę udziału w wydaniu opinii dodatkowo biegłego psychologa (s. 5-6 formularza uzasadnienia wyroku). W ocenie Sądu Najwyższego wyznaczenie biegłego psychologa, choć formalnie obarczone uchybieniem natury procesowej, w świetle przebiegu postępowania sądowego w I instancji, nastąpiło *per facta concludentia*. Ponieważ sąd nie może

odmówić uwzględnienia wniosku, brak stosownego postanowienia nie podważa merytorycznej treści opinii, która podlega swobodnej ocenie sądu orzekającego, także pod kątem przydatności dla rozstrzygnięcia przedmiotu procesu. Tym samym nie niweczy jej wartości dowodowej dla ustaleń stanu faktycznego w przedmiocie zdrowia psychicznego oskarżonego. Zdaniem Sądu Najwyższego wadliwość taka w realiach sprawy nie spełnia kryterium istotności, chociażby z tego powodu, iż opinia psychologiczna wydana w trybie art. 202 § 3 k.p.k. ma li tylko charakter posiłkowy i nie warunkuje ani prawidłowości merytorycznej opinii sądowo-psychiatrycznej ani trafności wniosków co do rozpoznania stanu zdrowia psychicznego probanta, co implikuje uznanie tego zarzutu za kasacyjnie niezasadnego.

Sąd Najwyższy przypomina w tym miejscu, iż skuteczne zakwestionowanie oceny materiału dowodowego, każdorazowo poprzedzone być musi wskazaniem konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżąca upatruje złamania zasady swobodnej oceny dowodów przez sąd *a quo* albo sąd *ad quem*. Sam fakt, iż przyjęte przez sądy obu instancji założenia dowodowe nie odpowiadają subiektywnym oczekiwaniom skazanego i jego obrońcy nie jest wystarczający do uzyskania pożądanego efektu procesowego, a taki, niewątpliwie subiektywny i wybiórczy charakter w warstwie argumentacyjnej, ma w realiach niniejszej sprawy ocena wiarygodności podstawowych źródeł dowodowych obciążających skazanego, przeciwstawiona przez skarżącą ocenie sądów obu instancji. Tego rodzaju argumentacja, oparta o przekonanie strony o innej, niż przyjął to sąd, wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż dokonana przez sąd, jest nie tylko nieuprawnioną polemiką, ale stanowi także oczywistą próbę ponownego przeniesienia ciężaru rozważań na grunt powtórnej analizy wiarygodności poszczególnych źródeł dowodowych (*zob. postanowienie SN z 13 maja 2020 r. sygn. akt III KK 79/20*) i zmierza do obejścia ograniczeń zawartych w art. 523 k.p.k., a więc przekształcenia kontroli kasacyjnej w apelacyjną (*zob. postanowienie SN z 16 czerwca 2015 r. sygn. akt III KK 176/15*).

Analiza wywodów sądu odwoławczego, w odniesieniu do zarzutów z pkt 11 do pkt 14 kasacji, również nie potwierdziła wskazywanych naruszeń. Sąd II instancji rozpoznając zarzuty apelacyjne, w których skarżący kwestionował rozstrzygnięcie

w zakresie orzeczonych środków karnych wyczerpująco wyjaśnił swoje stanowisko na s. 12-13 oraz 17, 19 i 20 formularza uzasadnienia wyroku, wskazując jakie okoliczności złożyły się na ostatecznie orzeczony przez sąd odwoławczy w tym zakresie wymiar kary łącznej.

Na marginesie Sąd Najwyższy przypomina, iż łączenie zarzutów obrazy art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., nie może być skuteczne, gdyż mają one charakter rozłączny (zob. np. *postanowienia SN z 12 lipca 2021 r., sygn. akt IV KK 726/19; z 30 czerwca 2021 r. sygn. akt II KK 245/21; z 2 września 2020 r. sygn. akt V KK 298/20; z 18 lutego 2021 r. sygn. akt V KK 5/21*). W sytuacji, gdy sąd przeprowadzi postępowanie w sposób pełny, kompletny i podda zebrane dowody ocenie czyniącej zadość wymogom art. 7 k.p.k., to zastosowanie zasady z art. 5 § 2 k.p.k. mogłoby mieć miejsce wówczas, gdy tak przeprowadzona ocena dowodów potwierdziłaby istnienie wciąż niedających się usunąć wątpliwości, które sąd rozstrzyga niezgodnie z kierunkiem określonym w tym przepisie (*postanowienie SN z 14 grudnia 2022 r. sygn. IV KK 497/22*), czego zaś w niniejszej sprawie sąd odwoławczy nie stwierdził. Oznacza to, że w przypadkach, w których skarżąca kwestionuje ocenę poszczególnych dowodów, stanowiących podstawy faktyczne rozstrzygnięcia, nie może być mowy o naruszeniu art. 5 § 2 k.p.k. Może mieć zastosowanie dopiero na etapie ustalania faktów w oparciu o dowody ocenione jako wiarygodne.

W kontekście zarzutów obrazy przez sąd odwoławczy przepisów prawa materialnego tj. art. 193 k.k., 190 § 1 k.k., art. 280 § 2 k.k. i art. 284 § 2 k.k., w odniesieniu do opisanych w pkt 5 kasacji czynów, także nie sposób podzielić stanowisko obrońcy. W odniesieniu do przypisanych oskarżonemu ww. czynów, poza przestępstwem popełnionym na szkodę E.K., zauważyć należy, iż skarżąca w wywiedzionej kasacji kwestionowała wprost (pkt 4 kasacji) oraz pośrednio w zarzutach z pkt 1-3 i 6 ustalenia faktyczne stanowiące podstawę przypisania skazanemu zarzucanych mu czynów. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego od lat wskazuje się, iż zarzut obrazy przepisów prawa materialnego powinien być podnoszony wyłącznie wówczas, gdy autor kasacji nie kwestionuje ustaleń faktycznych. Bezspornym jest bowiem, że naruszenie

przepisów prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych (*postanowienie SN z 26 marca 2019 r. sygn. akt III KK 415/18*).

W świetle takiego stanowiska, które Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni aprobuje, zarzut również uznać należy za niezasadny.

Twierdzenia i zarzuty obrońcy skazanego w zakresie dotyczącym czynu popełnionego na szkodę E.K., również uznać należy za nietrafione. W świetle ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd odwoławczy zmiana kwalifikacji prawnej czynu z art. 280 § 1 k.k. na tę z art. 284 § 2 k.k. jawi się jako jednoznacznie prawidłowa. Rozważania i stanowisko przedstawione przez Sąd Apelacyjny co do braku znamion przestępstwa z art. 284 § 1 k.k., a zaistnienia tych, o których mowa w § 2 tego artykułu są wyczerpujące a przy tym poparte także adekwatnym orzecznictwem (s. 18-19). Nie sposób zatem także i w tym zakresie podzielić stanowisko skarżącej przedstawione w uzasadnieniu zarzutów z pkt 5 i 7 kasacji.

W kwestii natomiast zarzutu z pkt 10 kasacji, dotyczącego kosztów postępowania, Sąd Najwyższy przypomina pogląd utrwalony w orzecznictwie, zgodnie z którym sformułowanie w art. 624 k.p.k., iż sąd "może zwolnić" od zapłaty kosztów sądowych, nakazuje przyjąć, iż zwolnienie to nie następuje obligatoryjnie, lecz wyłącznie fakultatywnie w oparciu o swobodną ocenę orzekającego sądu. Sąd jest zobligowany do podania przesłanek jedynie wówczas, gdy dochodzi do przekonania, iż zwolnienie od kosztów jest uzasadnione konkretnymi realiami danej sprawy (*postanowienie SN z 17 listopada 2021 r. sygn. akt III KK 417/21*). W świetle tegoż poglądu oraz stanowiska sądu odwoławczego, pozostającego pod ochroną art. 7 k.p.k., zarzut ten uznać należy za nietrafiony.

Uwzględniając wniosek obrońcy z urzędu, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1184) w zw. z § 2 ust 1, § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki

samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 763) zasądzono na jej rzecz kwotę 1 476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.

Mając zatem na uwadze powyższe rozważania, orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, jednocześnie zwalniając skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.).

WB.

[ał]